

νάμα, διατεθειμένον ἤδη νὰ τραπῇ ὑπὲρ τῆς καταδικασθείσης, ἀφοῦ αὕτη ἐγένετο θῦμα τοῦ νόμου. Μόνος ὁ ἱερεὺς ἔμενεν ἀκίνητος, καθήμενος ἐπὶ ἐδωλίου ὑπὸ τὰς ἀλληγορικὰς μορφὰς τῆς Δικαιοσύνης καὶ τῆς Ἐπιεικείας, γεγλυμμένας ἐπὶ τοῦ γωνιώδους θόλου. Ἡ ὥχρά του μορφὴ ἐφαίνετο ἀδιάφορος πρὸς τὰ περὶ αὐτὸν συμβαίνοντα, πρὸς τοὺς βραδεῖ τῷ βήματι ἀποχωροῦντας χωροφύλακας, πρὸς τοὺς γραμματεῖς τοῦ δικαστηρίου καὶ τοὺς δικηγόρους, οἵτινες ἔσπευδον, περὰ ναντες τὸ ἔργον των, ν' ἀπέλθωσιν εἰς τὸ καφενεῖον ἵνα παίξωσι δόμινον. Αἱ ἀδρανεῖς του χεῖρες ἐκράτουν τὸ εὐχολόγιον, ὅθεν μηχανικῶς ἐπανελάμβανε λατινικὴν τινα προσευχήν. Ἀφοῦ ἀνεχώρησεν ὁ κόσμος ὅλος, φύλαξις ἐπλησίασε καὶ ἤγγισεν τὸν βραχιονά του, λέγων ὅτι ἐπρόκειτο νὰ κλεισθῶσιν αἱ θύραι. Ὑψωσε τότε τὸ βλέμμα, οἶνεϊ ἀφυπνῶν, καὶ εἶπεν ἡρέμα:

— Ἦθελα νὰ ἰδῶ τὸν κύριον πρόεδρον, μίαν στιγμὴν μόνον. Εἶνε δυνατόν;

Μετὰ πολλοὺς δισταγμοὺς καὶ βραδύτητας εἰσῆχθη πρὸς τὸν δικαστήν, ἐν μικρῷ τινι γραφείῳ τοῦ μεγάρου.

— Τί μέ θέλετε; ἠρώτησεν οὗτος ἐκπλαγεὶς τὴν ὥχρότητα τοῦ ἱερέως.

— Ἐρχομαι νὰ σᾶς εἰπῶ, ὅτι κατεδικάσατε ἀθῶαν γυναῖκα, ἀπήντησεν ὁ Ἰωσήφ.

Ὁ δικαστὴς ἐθεώρησεν αὐτὸν σαρκαστικῶς καὶ περιφρόνως μειδιῶν.

— Ἄλλο τίποτε; ἠρώτησεν. Ἄν εἶνε ἀθῶα, ποῖος λοιπὸν εἶνε ὁ ἔνοχος;

— Ὁ ἔνοχος εἶμαι ἐγώ, ἀπήντησεν ὁ ἱερεὺς. Κατὰ τὴν ἐπελθοῦσαν μετὰ τὴν πρώτην δολοφονίαν του δίκην δὲν ὤμειλσε πλέον.

Κύπτων τὴν κεφαλὴν καὶ σταυρῶν τὰς χεῖρας ἔμενεν ἀκίνητος πρὸ τοῦ δρυφάκτου, ὡς εἶχε μείνει ἐκείνη, οὐδὲν ἀπαντῶν εἰς τὰς ἀπευθυνόμενας αὐτῷ ἐρωτήσεις. Μάρτυρες ἐκλήθησαν πολλοί, αἱ δὲ καταθέσεις των ἐφάνησαν συμφωνοῦσαι πρὸς τὴν ὁμολογίαν του. Ὅσοι ἀορίστως τὸν εἶχον ὑποπτεύσει, ὅσοι τὸν εἶχον ἰδεῖ κλείοντα τὴν θύραν τοῦ σκευοφυλακίου πρὸ τοῦ πτώματος τοῦ δολοφονηθέντος, οἱ ἡμιονηλάται οὔτινες τὸν εἶχον ἀπαντήσῃ τὴν νύκτα κρατοῦντα λίσγον ἐγγὺς τῶν αἰγείρων, ὁ ἐκκλησιάρχης ὃν εἶχεν ἀφυπνίσει τὴν αὐτὴν ἐκείνην νύκτα, καὶ αὕτῃ ἡ πτωχὴ Κάκια, ἥτις ὤμνουν ὅτι ἦτο ἄγιος, ἄγγελος, πλάσμα ὀνώτερον τοῦ κόσμου, ἄνθρωπος τοῦ θεοῦ, τοῦ ὁποίου τὸν νοῦν εἶχον διαταράξει αἱ νηστεῖαι καὶ τὰ ὁράματα, πάντες, ἐκ κακεντρεχείας ἢ ἀγνοίας, ἐπεκύρωσαν τὴν ἐξομολόγησιν τοῦ ἱερέως. Ἀνεσκάφη τὸ χῶμα ὑπὸ τὴν αἰγειρον τοῦ Μεγάλου Δουκός, καὶ ὅτε ἀνεκαλύφθη τὸ αἵματόστικτον ἐγχειρίδιον, ἡ γῆ αὕτῃ ἐφάνη καταμαρτυροῦσα.

Τέλος, μετὰ πολλὰς ἡμέρας, ἃς ἀπήτησεν ἡ ἀναθεώρησις τῆς δίκης, ἡ Ἐλευθερία ἀπελύθη καὶ κατεδικάσθη ἐκεῖνος ἀντ' αὐτῆς.

Ὁ Φάλλκος Μελεγάρης ἐνυμφεῦθη τὴν Ἐλευθερίαν. Ἀπῆλθον δὲ νὰ ζήσωσιν εἰς τὸν τόπον του, ἐν τῇ Λομβαρδικῇ πεδιάδι. Ὑπῆρξαν εὐτυχεῖς, καὶ τὸ χωρίον τῆς Μάρκας καὶ τὸ ποτάμιόν του δὲν τοὺς ἐπανεῖδον πλέον.

Τῆς ἤρχετο πολλάκις κ' ἔλεγεν εἰς τὸν ἄνδρα τῆς:

— Δὲν ἠμπορῶ νὰ πιστεύσω ὅτι εἶνε ἔνοχος· καὶ τὸ μυστήριον πρέπει νὰ εἶνε..

Καὶ ὁ σύζυγός της ἀπῆντα γελῶν,

— Ἦτον ἔνοχος, νὰ ἦσαι βεβαία. Ἐγὼ τὸν ἐφόβισα, καὶ τὸ ὁμολόγησε. Ὅλοι αὐτοὶ οἱ παπὰδες εἶνε δειλοί.

Ἡ Ἐλευθερία δὲν ἦτο περὶ τούτου πεπεισμένη, ἀλλ' ἀπέφευγε νὰ τὸ συλλογίζεται, καὶ ἤρχιζε νὰ παίξῃ μὲ τὰ ὠραῖα παιδιὰ τῆς.

— Τὸ κάτω κάτω, διανοεῖτο, διατὶ νὰ μὴ τὸ πιστεύσῃ κανεὶς; Δὲν τὸ εἶπε μόνος του; Ἐπειτα.. τὴν ἡγάπα πάντοτε αὐτός.. Εἰς τὴν Μάρκαν τὸν ὑπώπτευσον πάντοτε ὅλοι, καὶ ἐσιώπων μόνον ἀπὸ σεβασμὸν πρὸς τὴν ἐκκλησίαν.

Ἐζῆσεν ὁ πτωχὸς δύο ὀλόκληρα ἔτη εἰς τὰ κάτεργα, παρὰ τὴν ἀκτὴν. Καθ' ὅλον δὲ τὸν χρόνον αὐτὸν δὲν ὤμειλσε, καὶ ὑπελαμβάνετο ὡς παράφρων. Τέλος τὸν τρίτον χειμῶνα, ἐν ὧρᾳ ὑγρᾷ καὶ ψυχρᾷ, προσεβλήθησαν οἱ πνεύμονές του, αἱ δυνάμεις του κατέπεσον, καὶ τὸ ἔαρ ἐσάρωσεν αὐτὸν ἡ φθίσις. Κατὰ τὰς τελευταίας του στιγμὰς, ἀκτίς ἐκστάσεως κατηύγαγε τὴν μορφὴν του, καὶ ἀνεκφράστου ἀγαλλιᾶσεως μειδιάμα διέστειλε τὰ χεῖλη του:

— Αἰνὸς σοι, Κύριε,.. λῦσόν με!.. ἐψιθύρισε καὶ παρέδωκε τὸ πνεῦμα.

Καθ' ἣν στιγμὴν ἀφίπτατο ἡ ψυχὴ του, μικρὸν πτηνὸν ἦλθε κ' ἔψαλεν εἰς τὸ παράθυρον τοῦ θαλαμίσκου του. Ἦτο ἀηδὼν, ἴσως ἐξ ἐκείνων, αἵτινες ἔψαλλον ἄλλοτε πρὸς αὐτόν, κατὰ τὰς θερινὰς νύκτας, ἐν μέσῳ τῶν ἀνθοῦντων κυνοῦρόδων...

## ΔΥΟ ΑΝΑΚΤΟΡΑ

(Κερκυραῖκαί ἐντυπώσεις)

Α'

Πρὸς τὸ μεσημβρινὸν μέρος τῆς πλατείας τῆς Κερκύρας, τῆς γνωστῆς κοινῶς ὑπὸ τὸ ὄνομα σπιανάδα εὐρείας χλοερᾶς καὶ δενδροφύτου ἐκτάσεως, φράσσον σχεδὸν ἐντελῶς τὴν ἐξ αὐτῆς πρὸς τὰ ἐκεῖ θεῖαν, ἐγείρεται μέγα καὶ βαρὺ κτίριον, οὔτινος καὶ ὁ σοβαρὸς τῆς ἀρχαιοπρεποῦς ἀρχιτεκτονικῆς ρυθμὸς ἐπιβάλλει καὶ ὁ χρόνος

κατέστησεν ἀκόμη σεβαστοτέραν τὴν ἀγέρωγον ὄψιν. Κεκλησμένοι εἶνε συνήθως αἱ πύλαι αὐτοῦ, σπανίως ἀνοιγόμεναι καθ' ὅλον τὸ πλάτος των ἢ εἰς τοῦ κατὰ τὰς ἐορτασίμους ἡμέρας συρρέοντος ἐξωθεν πλήθους τὴν περιέργειαν ἢ εἰς τοῦ ξένου τὴν φιλοθεάμονα ἐπίσκεψιν ἢ εἰς τοῦ κυρίου τοῦ οικοδομήματος τὴν ὑποδοχὴν. Σιωπηλαὶ ἐκτείνονται αἱ στοαὶ αὐτοῦ αἱ μακραί καὶ τῶν αἰθουσῶν του τὴν ὑπνώττουςαν ἡρεμίαν δὲν ἐξεγείρει συνεχῶς ὁ θόρυβος. Τῶν μαρμαρίνων τειχῶν του ἡ στιλπνότης ἡμαυρώθη καὶ ἐπελιδνώθη ὑπὸ τὴν βροχὴν καὶ τοῦ καιροῦ τὴν πάροδον. Καὶ ἐξαιρέτως ἰδιόρρυθμος παρίσταται ἐν γένει τῷ θεατῇ ἡ ὅλη εἰκὼν του, λιθίνου ὄγκου βωβοῦ ὀρθομένου ἐκεῖ εἰς τὴν ἄκραν, μὲ τὰ διαρκῶς ἠνωμένα φύλλα τῶν δρυῖνων θυρῶν του καὶ τὰ ἐπιμήκη παράθυρά του καὶ τοὺς παχεῖς στύλους του καὶ τὰ ἐπὶ τοῦ ἐντεῦθεν πρὸς τὴν σπιανάδα μετώπου ἀνάγλυφα, ἐπάνω, ὑπὸ τὸ ἀέτωμα, παράδοξα ἐπὶ τὰ σύμβολά του ἐκεῖνα, τὰ προσωποποιούντα ἐν συνθηματικῇ ἀλληγορίᾳ τὰς ἐπὶ τὰ νήσους, ὧν ἦρχε, καὶ ἄνωθεν αὐτῶν τὴν Κέρκυραν ὑπὸ τὸ σχῆμα καλῆς παρθένου ἐχούσης πρὸ αὐτῆς ὡς ἐμβλημα ἀπήδαλον λέμβον.

Μολονότι ὁμως σιγηλὸν καὶ ἀθόρυβον, δὲν φαίνεται ἐν ταῦτοις καὶ ὅλως ἐγκαταλελειμμένον. Οὔτε ὁ εὐρύς, ὁ μὴ βραδύνων νὰ καλύψῃ τοὺς ἀκατοικήτους παλαιούς τοίχους, ἤρχισε νὰ προβάλλῃ ἐν αὐτῷ, οὔτε ἡ κόνις ἀποκρύπτει τὸ δάπεδον, οὔτε τὰ χρυσοποικιλτὰ φατνώματά του σκιαζοῦσιν ἀράχνας. Ἡ κενότης αὐτοῦ δὲν συνεπάγεται, ὡς θὰ ἡδυνάτο τις νὰ ὑποθέσῃ, καὶ τὴν παραμέλησιν. Δὲν εἶνε κανὲν τῶν γηραιῶν ἐκείνων ὀθωμανικῶν σεραγίων, ἅτινα ἅπαξ ἐρημωθέντα ἀφίνονται εἰς τὴν τύχην των καὶ ἐφ' ὧν βαρύνει κατὰρα ἐξοντώσεως καὶ ἐν οἷς πέπτωται, κατὰ τὸν ἀραβικὸν στίχον, νὰ πλέξωσι τὰ ἐντομα τοὺς ἰστούς των καὶ νὰ τονίσωσι τὰ πτηνὰ τῆς νυκτὸς τὸν θρῆνόν των. Ἐχει τοὺς φρουροὺς αὐτοῦ οἵτινες φυλάττουσι τὰς διόδους του· ἔχει τοὺς κλειδοῦχους του· ἔχει τοὺς ἐπιστάτας του τοὺς ἐπιφορτισμένους τὴν περὶ τοῦ καθαρισμοῦ αὐτοῦ καὶ περὶ παντὸς ἄλλου χρησίμου τακτικὴν φροντίδα, καὶ πᾶσαν τὴν ἐν γένει ἐπὶ τῆς καλῆς συντηρήσεώς του θεραπείαν. Στερεὸν καὶ ἀκλόνητον ἐπικαθῆται τῶν θεμελίων αὐτοῦ καὶ τῶν ὑψηλῶν του ἐξωστῶν τὰ σιδηρὰ ὑποστηρίγματα δὲν ἴσχυσε νὰ κατὰφάγῃ ἔτι ἡ σκωρία. Καὶ καθαρότατα ἀπ' αὐτῶν ἐν γλαυκῇ ἀνταυγείᾳ ἀπλουμένη ἔως οὐ ἐξικνεῖται τὸ βλέμμα πέραν πᾶσα ἡ θάλασσα, καὶ ἔρχεται μέχρι τῶν ποδῶν του, λείχον τὰς βάσεις του, ὡς ὑποτεταγμένον, τὸ κύμα, καὶ ἀναρριχῶνται μέχρι τῶν ὕψων του τῶν δένδρων τοῦ κάτωθεν κήπου οἱ ἀνθοβολοῦντες κατ' ἀνοιξιν κλάδοι, καὶ φέρει πρὸς αὐτὸ διερχόμενος τοῦ πελάγους καὶ περιτρέχων τὴν νῆσον τοῦ

πόντου ἅμα τὴν βοήν καὶ τῆς ξηρᾶς τ' ἀρώματα ὁ ἄνεμος.

Ἀλλὰ ζωὴ αἰσθάνεσαι ὅτι δὲν θὰ ὑπάρχῃ ἐν αὐτῷ σχεδὸν ποτέ, καὶ διὰ τοῦτο ἡ θεὰ του ἐγείρει ἀλλοκότου τινὸς καὶ ἀορίστου μελαγχολίας βαθύ συναίσθημα, οἷον δὲν θὰ ἐνέπνεεν ἐρείπιον καταρρέον εἰς κόνιν, λιθοὶ ἀποσπώμενοι τῶν γωνιῶν, τοῖχοι ἡμιπεπτωκότες, σετηπότα πατώματα ἅτινα βιβρώσκουσιν ὀδόντες σπητῶν. Τόσφ μονῆρες φαίνεται καὶ τόσφ συγκεντρουμένον ἐν ἑαυτῷ, ὥστ' ἐνῷ κεῖτ' ἐγγύτατα, ἐντὸς σχεδὸν τῆς πόλεως, ἄγεσαι νὰ πιστεύσῃς ἐν ταῦτοις ὅτι εἶνε ὅλως ἀπομεμακρυσμένον καὶ ἀποκεχωρισμένον ἐξ αὐτῆς. Ἐκείνη κινεῖται, ἐργάζεται, θορυβεῖ, ἀκολουθεῖ τὸν δρόμον τοῦ καθημερινοῦ ἀφ' ἧς συνεστήθη βίου της. Ἀλλ' αὐτὸ νομίζεις, ὅτι, κτισθὲν ἐπιτήδες πρὸς δεδομένον σκοπὸν, τούτου τελειωθέντος ἔπαυσε πλέον νὰ ἔχῃ τι κοινὸν μετ' αὐτῆς, καὶ, λείψανον ἄλλων καιρῶν, ἀφ' ὠρισμένου χρονικοῦ διαστήματος ἔπαυσεν ἅμα καὶ νὰ ζῇ, καὶ ἔκτοτε παρενεβλήθη εἰς τὸ μεταξύ των διάστημα, αὐξάνον τὴν ἀπόστασιν, ὁλόκληρον παρελθὼν καὶ καθιστῶσιν εὐρύτερον, ἐφ' ὅσον παρέρχονται, τὸ χάσμα τὰ ἔτη. Ταυτὴ ἡ Παναγία τῶν Παρισίων ὑψοῦται, λέγει ὁ Γκατιέ, ὡς ξένη πλέον ὑπὸ τὸν αὐστηρὸν αὐτῆς μανδῦαν ἐν τῷ μέσφ τῶν συγχρόνων φιλαρέσκων οἰκημάτων καὶ τοῦ θορύβου τῆς ἀπίστου μεγαλοπόλεως. Δὲν εἶνε δὲ μόνη προδήλως ἡ ἑλλειψις οἰκητόρων ἡ προσδίδουσα αὐτῷ τὴν ὄψιν ταύτην, ἥτις τὸ παρυσιαζέει οὕτω σκυθρωπὸν καὶ σχεδὸν πένθιμον. Κάτι τι ἄλλο φαίνεται ὡς νὰ τῷ λείπη ἀνεπανορθώτως, ἀνεπιστρεπτεῖ. Ὡς σκιά δυνάμεως παρελθούσης νὰ καλύπτῃ αὐτὸ καὶ νὰ τὸ βυθίζῃ εἰς τὴν σιγὴν του ἡ ἀνάμνησις ἀποιχομένων μεγαλείων...

\*\*\*

Εἰς τὸν ἐπισκεπτόμενον νῦν τὴν Κέρκυραν ὑποδεικνύεται ὡς ἀνάκτορον τοῦ Βασιλέως ἡμῶν. Εὐνόητον δ' ἐπομένως ὅτι αἱ ἀνάγκαι τῆς ἐν τῇ πρωτεύουσῃ παρουσίας τούτου δὲν τῷ ἐπιτρέπουν τὴν μακρὰν ἢ συνεχῇ ἐν αὐτῷ διαμονήν. Συνήθως σταματᾷ ἐπ' ὀλίγον καὶ παραμένει ἐνταῦθα μόνον ὅταν ἀπέρχεται εἰς Εὐρώπην ἢ ὁσάκις ἐπιστρέφει ἐκεῖθεν. Τότε δὲ ἐξεγείρει ἰδίως τὸ γηραιὸν κτίριον κινήσεις τις. Τότε αἱ θύραι αὐτοῦ τρίβουσιν ἐπὶ τῶν στροφίγγων των καὶ τὸ δάπεδον αὐτοῦ ἀντηχεῖ ὑπὸ τὸν δούπον τῶν βημάτων των προσερχομένων καὶ προσφέρων τὸ σέβας των εἰς τὸν ἄνακτα. Τότε ἐπαναβλέπει ἐντὸς τῶν αἰθουσῶν του ἐπισήμους στολὰς καὶ ἱεραρχικὰς παρελάσεις καὶ ἀξιωματικὰς ὑποδοχὰς, ὡς ἀμυδράν ἀνάμνησιν τῶν ἄλλοτε ἐν αὐτῷ πομπῶν. Οἱ νυσταλέοι φρουροὶ του παρουσιάζουσιν ἐν τῇ εἰσόδῳ ὅπλα. Ἡ μουσικὴ ἀνακρούει ὑπὸ τὰ παράθυρά του. Ὁ Βασιλεὺς, μὲ τὸ χαρακτηρίζον αὐτὸν οἶ-

κεῖον καὶ ἀνεπίδεικτον ὕψος, λαμβάνει καθίσμα καὶ κάθηται ἐν μιᾷ τῶν αἰθουσῶν, ὑποδεχόμενος τὰς ἀρχάς ἢ τοὺς προύχοντας τοῦ τόπου ἢ τοὺς ἄλλους ἐγγραφέντας ὅπως ἐμφανισθῶσιν εἰς αὐτόν. Καὶ ἔπειτα, δρόμον διὰ τὸ Mon-Repos. Ἐδῶ δὲν κοιμᾶται σχεδὸν ποτέ. Τῷ ἀρέσκει πολὺ περισσότερον τὸ κομψὸν ἀγροκήπιον. Ἄλλοι καιροί, ἄλλα πτηνά· ἄλλοι ἄνθρωποι, ἄλλα κτίρια.

\* \*

Δὲν ἦτο ὅμως βεβαίως πάντοτε τὸ σιγηλὸν καὶ ἔρημον οἰκοδόμημα τῆς σήμερον τὸ γηραιὸν παλάτιον. Ἄλλος ἦτο ὁ ἀρχικὸς αὐτοῦ προορισμὸς καὶ δὲν ἐκτίσθη ἀναμφιβόλως ὅπως χρησιμεύη μόνον ὡς ἀπλοῦς ξενῶν, σταθμὸς ὀλίγων ὥρων, ἀνάκτορον ἐπὶ φιλῷ ὀνόματι. Ἐχουν καὶ τὰ κτίρια τὴν νεότητά αὐτῶν ὡς οἱ ἄνθρωποι. Καὶ ὅλως ἄλλοιαν θὰ εἶχεν ἀναμφιβόλως τὴν ἐκφρασιν ὅτε ἡδρευεν ἐν αὐτῷ τῶν ἁγγλων ἀρμοστῶν ἢ ἰσχύς καὶ ἡ αὐλὴ καὶ ἡ ἀκολουθία, ὅτε ἐπλήρου αὐτὸ τῆς βρεττανικῆς ἐξουσίας ἢ λαμπρότης καὶ ἡ ἐπιβολή, ὅτε συνήρχοντο ὑπὸ τὴν στέγην του οἱ ἀντιπρόσωποι τῆς Ἑπτανήσου ὅπως συσκεφθῶσι περὶ τῶν ὑποθέσεων τοῦ *Ἰονίου Κράτους* ἢ ὅπως προσφέρωσιν εἰς τὸν ἐκπροσωποῦντα τὴν Κραταιοτάτην Προστάτιδα Ἀνασσαν τῆς ἀφοσιώσεως καὶ τῆς ὑποταγῆς τῆς χώρας τὸν φόρον. Δὲν ἦτο τότε βεβαίως μεμονωμένον, ὡς ἡδῆ, καὶ ἀθόρυβον. Ἀντὶ μνημείου χρόνων παρωχημένων, ἔζη ἐν ὅλῃ τῇ ἀκμῇ του καὶ αὐτὸ μετέδιδε τὸν παλμὸν τῆς ζωῆς εἰς τὴν χώραν. Αἱ σχέσεις του πρὸς τὴν παρ' αὐτὸ πόλιν ἀντὶ ὡς ξένου πρὸς ξένον ἦσαν ὡς κυρίου πρὸς ὑπόδουλον. Μετὰ δέους προσέβλεπον τὴν σοβαρὰν ὄψιν του οἱ περιπατοῦντες ἐν τῇ *σπιναράδᾳ* εἰρηνικοὶ νησιῶται καὶ δὲν ἦσαν τὰ δώματα αὐτοῦ ἀντικείμενον ἐρεύνης καὶ ἐπισκέψεως διὰ τὸν διαβαίνοντα περιηγητήν. Ἀποβλέπων τις εἰς τῆς θέσεως μόνον τὸ γραφικὸν θὰ ὑπέθετεν ὅτι καλλιτέχνης εἶχεν ἐκλέξῃ αὐτὴν διὰ νὰ κτίσῃ τὸ ἐνδιαίτημά του. Ἀλλὰ τῆς οἰκοδομῆς τὸ βαρὺ καὶ τὸ ἀσφαλές ἐμφαίνει ὅτι δεσπόται εἶχον στήσῃ ἐδῶ τὸν θρόνον των. Οἱ δὲ πολυπληθεῖς τῶν κάτω σταθμευόντων ἄλλοτε στρατιωτῶν στοῖχοι καὶ τῆς ἡγεμονικῆς μεγαλοπρεπειᾶς ἢ ἐπίδειξις ἐπιστοπίουν σαφῶς τοῦτο. Ἐντὸς τούτου τοῦ παλατίου εἶχεν ἐγκαθιδρύσῃ ἡ *Προστασία*, ἣν ὥρισεν ἐπὶ τῆς Ἑπτανήσου ἡ συνθήκη τοῦ 1815, τὴν δύναμιν τῆς. Διαδεχθεῖσα τοὺς Ἑνετοὺς ἐν τῇ κυριαρχίᾳ τῆς χώρας εἶχε διαδεχθῇ αὐτοὺς καὶ ἐν τῷ κατὰ τὴν Ἀκρόπολιν τῆς Κερκύρας οἰκήματι, ἐν ᾧ ἡδρευεν ὁ ἐνετὸς κυβερνήτης, καὶ ὅπερ ἐκαλεῖτο «*Ἀνάκτορον Κορυφῶν*». Ἀλλ' ὅτε ὁ Μαίτλανδ κατήρτισε τὸ σύνταγμα τῶν Ἠνωμένων Κρατῶν τοῦ Ἰονίου κατὰ τὸ 1817, τὸ παρέχον μὲ

κατὰ τὸ φαινόμενον τὴν ἐλευθερίαν εἰς τοὺς νησιώτας, πράγματι ὅμως δεσμεῦον αὐτοὺς, ἡσθάνθησαν τὴν ἀνάγκην οἱ ἁγγλοὶ νὰ καταστήσωσιν ἐμφανέστερον καὶ ἐπιβλητικώτερον τῆς κυριαρχίας των τὸ διαρκές. Καὶ ἐκτίσαν κατὰ τὸ 1823 τὸ ἀνάκτορον τοῦτο, οὗτινος καὶ αὐτὸ τὸ ὄνομα ἐπέβαλλεν. Ἐδόθη ἐκ τοῦ *Παλατίου τῶν Ἀργίων Γεωργίου καὶ Μιχαὴλ* ἔφερον κάτωθεν ὑποσημειούμενον τὰ ἐπίσημα ἔγγραφα, ἅτινα ἀπέστελλε κατ' ἐπιταγὴν τοῦ ἀρμοστοῦ ὁ γραμματεὺς του πρὸς τὰς διαφόρους τῆς χώρας ἀρχάς. Ἐν αὐτῷ ἐχαλκεύοντο τὰ σχέδια ἐκεῖνα, ἅτινα ἐσκόπουν νὰ καταστήσωσιν τὴν *προστατευομένην* χώραν ἀγγλικὴν ἀποικίαν. Ἀπ' αὐτοῦ ἐξήρχοντο αἱ διαταγαὶ αἱ καταπληττουσαὶ τὸν ἀτυχῆ τόπον, ὃν διώκει πεπολιτισμένη μὲν ἀλλ' αὐστηρὰ καὶ μισέλλην ἐξουσία. Ἀπ' αὐτοῦ ἐξήρτᾶτο καὶ ἐνεπνέετο ἡ Ὑψηλὴ λεγομένη Ἀστυνομία, μυστικὸν καὶ φοβερὸν σῶμα, ὅπερ ἀνέκρινε, συνελάμβανε, ἐφυλάκιζεν, ἐνήργει κατ' οἶκον ἐρεύνας, ἐπλήθυνε τὰς ξηρονησούς τῶν Ἀντικηθῶρων καὶ τῶν Ὀθωνῶν, αἵτινες ἐχρησίμευον ὡς ἡ Σιθερία τοῦ μικροῦ Ἰονίου Κράτους, δι' ἐξορίστων, παντὸς ὅστις καθίστατο ὑποπτος ὡς μὴ ἀρεσκόμενος εἰς τὸν βρεττανικὸν ζυγόν. Ἐν αὐτῷ πάλιν ἐπεζητεῖτο ἐξ ἄλλου ἢ διὰ τοῦ δόλου προσέλκυσις καὶ προσοικειώσεις τῶν ἐξεχόντων ἐν τῷ τόπῳ καὶ ἐδίδοντο ἀριστοκρατικώταται ἐσπερίδες καὶ γεύματα καὶ χοροὶ καὶ διενέμοντο ἐπωμίδες καὶ ξίφη καὶ παράσημα καὶ ἀξιώματα καὶ ἔστιλβον ἐκλαμπροτάτων καὶ ὑψηλοτάτων αἱ χρυσοπόφυροι στολαὶ καὶ ἡ πλοῦτο πολυτέλεια ἐκπληττουσα καὶ θαμβοῦσα... Ἐν αὐτῷ διεξήχθησαν τῶν ριζοσπαστῶν οἱ ἀγῶνες καὶ αὐτὸ εἶδε τὴν ὑπὲρ τῆς ἐνώσεως πάλην. Ἐξ ὑπαμοιβῆς ἐμπνέον ἐμπιστοσύνην καὶ δυσπιστίαν, ἂν ὁ κατοικῶν ἐν αὐτῷ δεσπότης ἦτο σώφρων καὶ λογικός, διέχυνεν ἀφειδῶς τῆς καλῆς διοικήσεως καὶ τοῦ πολιτισμοῦ τ' ἀγαθὰ ἐπὶ τὴν χώραν. Ἀν ἐξ ἐναντίας ἦτο ἄγριος καὶ αὐθαίρετος, ἀπ' αὐτοῦ πάλιν ἀπελύοντο ὁ τρόμος καὶ ἡ ἀπειλή. Ἐπὶ ἡμῖσιν σχεδὸν αἰῶνα αὐτὸ διηθύνουν, αὐτὸ ὥριζεν, αὐτὸ ἀπεφάσιζε τὰς τύχας ὀλοκλήρου λαοῦ. Καὶ ἦτο οἶκος φόβου ἅμα καὶ ἐλπίδος, ἐνδιαίτημα εὐεργετῶν ἅμα καὶ τυράννων, ἔδρα φιλανθρώπων κυρίων ἢ μισητῶν μοναρχίσκων...

\* \*

Εὐεξήγητος ἐπομένως ἡ βαθεῖα ἐντύπωσις, ἣν ἐμποιεῖ εἰς τὸν εἰσερχόμενον ἐν αὐτῷ τόρῳ, οἷον μάλιστα παρίσταται σήμερον. Ἐσῶθεν τῶν κλειστῶν αὐτοῦ πυλῶν εἶνε συγκεκλεισμένη ἱστορία τεσσαράκοντα ὄλων ἐτῶν, καὶ ἱστορία ἐνδιαφέρουσα καὶ δραματικὴ καὶ διδακτικὴ εἴπερ τις καὶ ἄλλη. Χθесιν ἔτι μόλις, ἥς τὰ τέλη δὲν ἀφίστανται ἢ μικρόν τι πλέον τῶν δύο δεκαετηρίδων μόνον, ἀλλ' ἀγνοουμένη κατὰ τὸ πλεῖ-

στον ὑπὸ τῶν συγχρόνων ἡμῶν καὶ ἥτις φαίνεται ἀπέχοντα ἀπόστασιν αἰώνων. Καὶ τὴν ἱστορίαν αὐτὴν βλέπεις ἀποτυπωμένην, διατηρουμένην ὡς νὰ ἐβαλσαμώθη ἐπίτηδες, ζῶσαν ἐντὸς τοῦ ἐρήμου αὐτοῦ ἀνακτόρου, πληροῦσαν αὐτὸ ἀπὸ τοῦ ἐνὸς ἄκρου εἰς τὸ ἄλλο, καὶ φοβεῖσαι, ὅτι, βέβηλος σύ, ἐμβαίνειεις εἰς τέμενος ἀφιερωμένον εἰς ἰδιαιτέραν αὐτῆς καὶ παραδόξον λατρείαν. Ἡ δὲ ἐντύπωσις αὕτη εἶνε τοσοῦτον μᾶλλον αἰσθητή, ὅσον οὐδὲν ἡλλαξεν ἐκ τῶν ἀνέκαθεν ἐντός. Καὶ ἡ διαίρεσις τῶν δωματίων καὶ ἡ διακόσμησις καὶ τὰ ἐπιπλά αὐτῶν ἔτι διατηροῦνται αὐτὰ τὰ ἴδια τὰ ἐξ ἀρχῆς. Ἐκ σεβασμοῦ πρὸς τὸ παρελθόν, οὔτε προσετέθη, οὔτε ἀφῆρέθη τι. Νομίζεις ἀκόμη διερχόμενος τὰς αἰθούσας τοῦ πρώτου πατώματος, ἐν ᾧ κατῴκουν, ὅτι εἰσέτι πλανᾶται ἐντὸς αὐτῶν τῶν ἀρμοστών ἡ πνοή, ὅτι θ' ἀκούσης κατῳθεν ἀντηχοῦσαν τὴν φωνὴν τῶν ῥητόρων, ὅτι θὰ ἴδῃς αἶφνης προβάλλοντα τοῦ ἐν τῷ λιμένι σταθεύοντος στόλου τὸν διοικητὴν ἀπὸ τοῦ εἰδικῶς διὰ τὴν φιλοξενίαν του προωρισμένου τούτου θαλάμου, ὅστις ἐκαλεῖτο «Ὁ κοιτῶν τοῦ ναυάρχου». Παλαιὰ ὅλα τὰ κοσμήματα, παλαιὰ ὅλα τὰ σκεύη, παλαιὰ ὅλαι αἱ κλῖναι καὶ τὰ καθίσματα καὶ οἱ πολυέλαιοι καὶ οἱ κηροστάται. Νιπτήρες ἀπὸ τόσων χρόνων μὴ χρησιμεύσαντες, ἐδώλια ἐφ' ὧν δὲν ἀνεπαύθη ἐν αὐτοῖς ἡδὴ κανεῖς, ἀλλόκοτα καὶ τὸ σχῆμα καὶ τὴν κατασκευὴν ἀρχαῖκὰ τραπέζια. Ὅλα φέρουν κατὰ δὴλον τὸν τύπον καὶ τὸν χαρακτῆρα τῆς ἐποχῆς εἰς ἣν ἀνήκουσιν. Ὅλα βαρέα καὶ μεγάλα καὶ ὀγκώδη καὶ ξενοφανοῦς τέχνης καὶ ἰδιορρυθμοῦ φιλοκαλίας πληροῦσι τοὺς θαλάμους, καταλαμβάνουσι τὰς γωνίας, ἀνακύπτουσιν ὀπίσθεν τῶν θυρῶν, μόνα λείψανα τοῦ καιροῦ των, ἄφωνοι καὶ ἄψυχοι περιωσζόμενοι ἐκλιπόντος βίου ὑπηρεταὶ καὶ μάρτυρες. Καὶ κατάκεινται ἐκεῖ ἐν τάξει, ἕκαστον εἰς τὸ ὠρισμένον αὐτῷ μέρος, ὡς νὰ εὐρίσκουν καὶ τὰ ἴδια ὅτι αὐτὸ μόνον τοῖς προσήκει καὶ δι' αὐτὸ κατεσκευάσθησαν καὶ ν' ἀποροῦν πῶς μένουν οὕτως ἄχρηστα. Καὶ πράγματι παρατηρῶν αὐτὰ κινεῖσαι νὰ πιστεύσῃς ὅτι χθὲς ἔτι μόλις ἔφυγαν οἱ κύριοί των καὶ τ' ἀφῆκαν ἀμετακίνητα κατὰ τὴν σειρὰν καὶ τὴν διάταξιν ταύτην εἰς τὰς θέσεις των αὐτάς, μὴ προφθάσαντες νὰ τὰ παραλάβουν μεθ' ἑαυτῶν ἢ μὴ θελήσαντες ἐπὶ τῇ ἐλπίδι ταχείας ἴσως ἐπιστροφῆς. Καὶ ἡ ιδέα αὕτη αὐξάνει καὶ κρατύνεται ἐντὸς τοῦ πνεύματός σου ἐφ' ὅσον διέρχεσαι ἀπὸ δωματίου εἰς δωματίον καὶ πανταχοῦ εὐρίσκεις τὴν αὐτὴν εἰκόνα καὶ τὴν αὐτὴν διαρρυθμίσιν. Χωρὶς νὰ θέλῃς μεταφέρεισαι πενήτηκοντα τοῦλάχιστον ἔτη ὀπίσω καὶ δὲν δύνασαι νὰ ἐμποδίσῃς τὴν φαντασίαν σου ν' ἀναπαραστήσῃ τὰς σκηνάς, ἃς θὰ ἔβλεπον τὰ δώματα ταῦτα. Πρὸ ὀλίγου ἔτι, μ' ὅλην τὴν ἀμαύρωσιν αὐτῶν,

νομίζεις ὅτι ἐξωγραφήθησαν οἱ ἐπὶ τῆς ὀροφῆς τῆς αἰθούσης ταύτης γρύπες καὶ αἱ σφίγγες καὶ οἱ στρογγύλοι ἐν τῷ μέσῳ στέφανοι καὶ τὰ συμπεπλεγμένα γύρω ἄνθη. Προσφάτως ἔτι διέταξεν ἡ σύζυγος τοῦ ἀρμοστοῦ Γίουγγ, ἡ ἰδιότροπος λαίδη, νὰ προσκολληθῶσιν εἰς τοὺς τοίχους τῆς ἄλλης ταύτης αἰθούσης τὰ καὶ ἐπὶ τῆς προσόψεως ἑπτὰ σύμβολα τῶν νήσων, εἰς ἃ προσέθηκεν ὄγδοον καὶ τὸ ἰδικόν της οἰκόσημον μετὰ τοῦ ὀνόματός της εἰς ἀνάμνησιν. Τώρα θὰ ἔλθῃ ὁ ἀρμοστής ὅπως καθήσῃ εἰς τὴν κορυφὴν τῆς μακρᾶς ταύτης τραπέζης, ἔχων εἰς τὰ δεξιὰ του τὸν ὑψηλότερον πρόεδρον τῆς Γερουσίας καὶ συνδυαζόμενος τοὺς ἐν τῇ ἰονίῳ ὑπηρεσίᾳ ἀνωτέρους ἄγγλους ὑπαλλήλους καὶ τοὺς κατέχοντας ὑψηλὰ ἀξιώματα ἐντοπίους καὶ τὰς ἀριστοκρατίας αὐτῶν συζύγους. Θὰ προσέλθῃ μετ' ὀλίγον εἰς τὸ σπουδαστήριον αὐτὸ τοῦ Ἀνωτάτου Ἀρχοντος, ὅπερ διερχόμεθα, ὁ διοικητὴς τῆς Ὑψηλῆς Ἀστυνομίας ἵνα λάβῃ τὰς μυστικὰς διαταγὰς καὶ θὰ τῷ ὑποβάλῃ ὁ γραμματεὺς αὐτοῦ, ἡ ὁ ἐξαπορρήτων ὡς ἐκαλεῖτο, τὰ ἔγγραφα τῆς ἡμέρας. Θὰ ἔλθωσιν οἱ ἔχοντες νὰ τῷ ἀνακοινώσωσι τι καὶ ζητήσαντες τὴν τιμὴν νὰ παρουσιασθῶσιν εἰς αὐτὸν καὶ θὰ τοὺς δεχθῇ ἐν τῇ ἰδιαιτέρᾳ αὐτῇ τῶν ἀκροάσεων αἰθούσῃ. . .

Ἡ δὲ ἀπάτη αὕτη καὶ ἡ πλάνη τῆς φαντασίας καθίσταται σχεδὸν θαρρεῖς ἀπτή, ἅμα φθάνει εἰς τὴν κυριωτέραν τῶν αἰθουσῶν, τὴν μεγάλην Αἶθουσαν τοῦ Θρόνου.

Ἄν ἐν ταῖς ἄλλαις διετηρήθησαν τὰ ἐπιπλά τ' ἀναμνησκοντα τὴν καλὴν τοῦ παλατίου ἐποχὴν, ἐδῶ ὑφίσταται αὐτὸς ὁ θρόνος, ἐφ' οὗ ἐκάθητο ὁ ἀντιπροσωπεύων τὸν προστάτην Βασιλέα Λόρδ Μέγας Ἀρμοστής ἡ ὁ ὑψηλότερος τῆς Γερουσίας Πρόεδρος. Κεῖται πάντοτε εἰς τὸ βάθος τῆς αἰθούσης, ἀντικρὺ τῆς θύρας, σκεπασμένος μὲ τὸν ἐρυθρὸν οὐρανὸν του, ὅστις ἦν ὠρισμένος νὰ κοσμηθῇ ἐπὶ τῆς κορυφῆς μετὰ τῆς Ἀγγλίας τὸ στέμμα, ἐπεστρωμένος τὰς βαθμίδας μὲ τοὺς ἐρυθροὺς τάπητας του καὶ φέρων βασιλικὸν σκῆπτρον καὶ ράβδον. Μόνος ἐν τῷ εὐρεῖ δώματι δεσπόζει αὐτοῦ, γυμνοῦ παντὸς ἄλλου ἐπίπλου ἢ κοσμήματος. Μόνον ἀπὸ τοῦ πρὸς τ' ἀριστερὰ τοίχου, ὃν καλύπτουν σχεδὸν ἐξ ὀλοκλήρου ἀποτετυπωμένοι εἰς μεγάλας εἰκόνας πρωτευόντων ἄγγλων ζωγράφων, ἀποβλέπουν πρὸς αὐτὸν μὲ τ' ἀκίνητα ὄμματά των οἱ πολιούχοι τοῦ παλατίου ἅγιοι Γεώργιος καὶ Μιχαὴλ καὶ ἐν τῷ μέσῳ αὐτῶν ὁ βασιλεὺς Γεώργιος ὁ Δ', ἐφ' οὗ κυρίως μετὰ τὸν θάνατον τοῦ πατρὸς του Γεωργίου Γ' ἐνεκαθιδρύθη ἡ προστασία. Πρὸ τοῦ θρόνου τούτου ἤρχοντο καὶ κατέθετον τὸ σέβας των οἱ Ἴόνιοι. Ἐντὸς αὐτῆς τῆς αἰθούσης ἐδέχετο τὰς ἐπισήμους ἐπισκέψεις ὁ ἀρμοστής. Ἀ-

πὸ τοῦ θρόνου ἐκείνου ὠμίλει πολλάκις πρὸς τοὺς προσερχομένους καὶ ἐξηγγέλλε τὰς ἀποφάσεις αὐτοῦ καὶ τὰ κηρύγματα ὁ πληρεξούσιος τοῦ κυριάρχου. Ἐν αὐτῇ ἐγίνοντο αἱ τελεταὶ καὶ αἱ δεξιώσεις τῶν ἐορτασίων ἡμερῶν. Ἐν αὐτῇ περιεβάλλοντο τὸ παρὰσημον οἱ κρινόμενοι ὑπὸ τῆς ἀγγλικῆς κυβερνήσεως ἄξιοι νὰ προχειρισθῶσιν ἱππῶται τοῦ τάγματος τῶν Ἀγίων Γεωργίου καὶ Μιχαήλ, ὅπερ εἶχε συστήσῃ ἐπίτηδες εἰδικῶς μόνον διὰ τοὺς ἐν τῇ ἰονίᾳ ὑπηρεσίᾳ εὐδοκίμουνας καὶ διαπρέποντας ἐγγωρίους ἢ ξένους. Ἐν αὐτῇ ἐγίνοντο τέλος ὅλαι ἐκεῖναι αἱ ἐορταὶ καὶ αἱ πανηγύρεις, ὧν εἰκόνα διέσωσεν ἡμῖν ὁ ἱστοριογράφος τῆς Ἑπτανήσου Χιώτης, περιγράφων ἀκριβῶς μίαν τοιαύτην περιβολὴν παρασήμου, δι' οὗ εἶχε διαταχθῇ ὁ τότε πρόεδρος τῆς Γερουσίας (ὅστις καὶ μόνος εἶχε τὸ δικίωμα τοῦτο) Σπυρίδων Φωκᾶς Στέφανος νὰ κοσμήσῃ τὸν κατὰ τὸ 1849 ἄρμωστήν Οὐάρεδ, ἀμειβόμενον διὰ τὴν καταστολὴν στάσεώς τινος ἐν Κεφαλληνίᾳ.

«Ἡ αἰθούσα, λέγει, τῶν ἀγ. Γεωργ. καὶ Μιχαήλ ἠνοίχθη περιανῶς κοσμουμένη περὶ τὰς 12 ὥρας. Ἡ αὐτοῦ Ὑψηλότης ὁ Πρόεδρος τῆς Γερουσίας καθήμενος ἐπὶ τοῦ βασιλικῷ θρόνου καὶ περιτοιχοῦμενος ὑπ' ὅλων τῶν παρὰσημόρων ἱπποτῶν Ἰονίων καὶ τοῦ λαμπροῦ ἐπιτελείου ἐδέχετο τὸν παρουσιασθέντα ὑποψήφιον τοῦ τάγματος ἐπὶ τῶν βαθμίδων τοῦ θρόνου. Προηγούντο δ' αὐτοῦ ὅλοι οἱ μεγάλοι ἀξιωματικοὶ τοῦ Ἰονίου Κράτους, δημοσύμβουλοι, καθηγηταί, δικασταί, πρόεδροι, ἐφέται, τὰ μέλη τοῦ ὑπερτάτου συμβουλίου, ἐλεγκταί, ταμίαι, γραμματεῖς τῆς γερουσίας καὶ γερουσιασταί. Περύποντο δὲ τοῦ ἄρμωστῶ ὅλοι οἱ μεγάλοι ἀξιωματικοὶ τοῦ ναυτικοῦ, ὁ ἀντιστράτηγος τῆς ξηρᾶς, τὸ ἐπιτελεῖον, συνταγματάρχαι, ταγματάρχαι, διαγγελεῖς καὶ λοχαγοί. Λόχος δ' ἐπιλέκτων κατὰ τὴν εἰσόδον τοῦ παλατίου ἐπρόσφερον τὰς τιμὰς πρὸς τὰς προσερχομένας ἀρχὰς καὶ μεγάλους ἀξιωματικούς, πολιτικούς καὶ στρατιωτικούς. Ὁ ὑποψήφιος συνοδευόμενος ὑπὸ τοῦ βασιλέως τῶν ἐμβλημάτων τοῦ τάγματος καὶ κήρυκος καὶ τοῦ γενικοῦ γραμματέως κόμης τοῦ Δουσμάνη, γονυκλινῆς ἐπὶ τῶν βαθμίδων τοῦ θρόνου, ἔδιδεν ἐπὶ τοῦ ἱεροῦ Εὐαγγελίου παρὰ τῷ ἀρχιερεῖ, ὅστις ἐτίτλοφόρηθη ὑπὸ τῆς Βασιλίσσης ἐφημέριος τοῦ τάγματος, τὸν ὄρκον πίστεως καὶ ἀφρωσώσεως πρὸς τὴν Βασιλίσσαν τῆς Μεγάλης Βρετανίας καὶ τὸ τάγμα. Εἶτα κτυπήσας αὐτὸν μὲ τὸ βασιλικὸν σκήπτρον ἐπὶ τοῦ ὤμου ὁ ἀντιπροσωπεύων τὸν βασιλέα Πρόεδρος τῆς Γερουσίας περιέβαλε τὸ παρὰσημον. Πάραυτα δ' ἐκκονοβόλησε τὸ φρούριον 21 κανονοβολήν. Ἐπαίανισεν ἡ ἐν τῷ θεωρεῖῳ ἱσταμένη βασιλικὴ μουσικὴ τὸ «Θεέ, σῶζε τὴν βασίλισσαν!». Ἐκραύγασαν πάντες οἱ παρόντες καὶ αἱ κυραὶ αἱ προσκεκλημέναι «Ζήτω ἡ Βασίλισσα!». Ὁ δὲ ἄρμωστής ἀναβὰς ἐ-

πὶ τοῦ βασιλικῷ θρόνου ἐξεφώνησε σύντομόν πρὸς τὸν Ὑψηλότατον πρόεδρον λογίδριον εὐχαριστῶν ἐπὶ τῇ προσγενομένῃ αὐτῷ τιμῇ. Μεθ' ὃ, προσκυνοῦντες τὸν ἄρμωστήν, ἀνεχώρουν αἱ τάξεις ὅλαι τῶν ἀρχῶν κατὰ τὸ πρόγραμμα».

(Ἔπεται συνέχεια).

ΜΙΧΑΗΛ ΜΗΤΣΑΚΗΣ

## ΙΣΤΟΡΙΚΑΙ ΣΕΛΙΔΕΣ

[Συνέχεια καὶ τέλος· ἴδε προηγούμενον φύλλον.]

Ε'.

13 Ἰουλίου — 31 Δεκεμβρίου 1864.

Εἰσόδος τῶν πληρεξουσίων τῆς Ἑπτανήσου εἰς τὴν Ἑθνικὴν Συνέλευσιν. — Ὑπουργεῖον Κανάρη — Ἐναρξίς τῆς συζητήσεως τοῦ Συντάγματος — Διάγγελμα τοῦ Βασιλέως — Ἀποθώρησις τῶν πληρεξουσίων τῆς ἀντιπολιτεύσεως — Ὁρκωδοσία τοῦ Βασιλέως — Τροποποιήσις τοῦ Ὑπουργεῖου — Ἀποστολὴ τοῦ Πρίγκιπος Ἰουλίου.

Τὴν 13ην Ἰουλίου ἡ Συνέλευσις προέβη εἰς τὴν νέαν ἐκλογὴν προέδρου, καὶ τοὶ μεγάλοι προσπάθειαι εἶχον καταβληθῇ ὑπὸ τῶν ὀρειῶν ὅπως μὴ κατορθωθῇ ἀπκρτία· ἀλλ' ἀποσικιτήσαντος τοῦ Δημητρίου Χριστίδου μετ' ὅκτῳ πληρεξουσίων, κατορθώθη ἡ συμπλήρωσις τῆς Συνελεύσεως, καὶ ἐξελέχθη αὖθις Πρόεδρος ὁ Ἐπαμεινώνδας Δεληγιώργης διὰ ψήφων 164. Ὁ Χρηστίδης ἐψηφοφόρησεν μετὰ τῶν πεδινῶν, διότι οἱ ὀρειοὶ ἀφῆρσαν ἀπ' αὐτοῦ τὴν ἀρχηγίαν τοῦ κόμματος καὶ ἔδωκαν αὐτὴν τῷ Κουμουνδούρῳ.

Ληξάσης ἐν τούτοις τῆς ἀποστολῆς τοῦ ἐν Κερκύρᾳ ἐκτάκτου ἀπεσταλμένου, ἐπανῆλθεν οὗτος εἰς Ἀθήνας τὴν 15ην Ἰουλίου, αἱ δὲ ἐν Ἑπτανήσῳ ἀρχαὶ ἦλθον εἰς ἄμεσον ἀνταπόκρισιν μετὰ τῶν ἐν Ἀθήναις ὑπουργίων. Τὴν δὲ 18ην Ἰουλίου ἀφίχθησαν εἰς Πειραιᾶ οἱ πληρεξούσιοι τῆς Ἑπτανήσου, προκεχωρηκυίας δ' οὔσης τῆς ὥρας, ἀνῆλθον εἰς Ἀθήνας τὴν πρωίαν τῆς ἐπιούσης παρακολοιουόμενοι ὑπὸ πλήθους πολιτῶν. Ἡ γενομένη αὐτοῖς ὑποδοχὴ ἐν Ἀθήναις ὑπῆρξεν ἐνθουσιωδεστάτη, δοξολογία δ' ἐψάλη ἐν τῷ μητροπολιτικῷ ναῷ ἐπὶ τῇ αἰσίᾳ αὐτῶν ἀφίξει. Τὴν μεθεπομένην ἐσυνεδρίασαν οἱ πληρεξούσιοι οὗτοι ὑπὸ τὴν προεδρίαν τοῦ Προέδρου τῆς Ἑθνικῆς Συνελεύσεως, καὶ προέβησαν εἰς τὴν ἐξελεγκτὴν τῶν ἐκλογῶν αὐτῶν, ἣν ἐπεράτωσαν τὴν ἀκόλουθον ἡμέραν, ἐπικυρώσαντες ἀπάσας τὰς ἐκλογάς, τὴν δὲ 22αν Ἰουλίου ἐγένετο ἡ ὁρκωδοσία αὐτῶν καὶ κατέλαβον ἐν τῇ αἰθούσῃ τῆς Συνελεύσεως τὰς θέσεις των ἐν τῷ μίσῳ ζωρῶν ἀνευφημιῶν μεθ' ὥραιαν δὲ προσφώνησιν τοῦ Προέδρου τῆς Συνελεύσεως Δεληγιώργη, ἐγένετο